

geweest. Israëls, ofschoon veel ouder dan wij, en reeds een tamelijk beroemd man, kwam nog 'savonds met ons teekenen en genoot met de andere leerlingen het uitmuntend onderwijs van den heer L. Roijer, toenmaals directeur der Academie. Israëls' krachtige overtuiging en frisch talent deden ons allen met bewondering tot hem opzien. Ik was zeer gelukkig wanneer ik van tijd tot tijd op zijn atelier mocht komen. Uit die bezoeken ontstond van lieverlede eene duurzame vriendschap, ondanks het verschil van jaren en het groote, geestelijke overwicht van den oudste. Het is aan die vriendschap, aan het zien werken en zoeken van den grooten meester, dat ik het te danken heb, wanneer ik iets redelijks heb voortgebracht."

* * *

Stippen wij ten slotte nog enkele data aan uit dit korte, maar rijke kunstenaarsleven. Artz was een der eerste Vaderlandsche schilders, die in Parijs gewaardeerd werd en in den jaarlijkschen Salon naam maakte. Van een eervolle vermelding was echter eerst sprake in 1880, toen den schilder een mention honorable ten deel viel, in 1889 gevolgd door de ridderorde van 't Legioen van Eer. Zoowel hier te lande — Artz was tweemaal gedurende een vrij langen tijd, president van *Pulchri Studio* — als in den vreemde representeerde hij de Nederlandsche kunst en zijne kunstbroeders op niet te overtreffen wijze. Hij stond pal voor hunne belangen, met verzaking dikwijls van eigen belang en opoffering van tijd en — in 't jaar vóór zijn dood, toen hij te Parijs als vice-president der Internationale Jury, een zware taak te vervullen had — van gezondheid.

Reeds in 1873 behaalde hij te Weenen met het hier gereproduceerde schilderij „Zondag te Scheveningen” de „medaille für Kunst”. In 1879 werd hij door den Koning-Groothertog tot ridder in de orde van de Eikenkroon benoemd; in 1883 op de wereldtentoonstelling te Amsterdam met goud bekroond voor zijn schilderij „Grootmoeder's lieveling”; in 1884 kocht het Rijk van hem zijn schilderij „bij Grootmoeder op bezoek”; in 1889 ontving hij de Beijersche orde van St. Michiel en in 't zelfde jaar de orde van het Legioen van Eer.

Ontbrak het dezen echt Hollandschen kunstenaar niet aan waardeering van zijn tijdgenooten, de nakomelingschap zal zijn werk eeren als dat van een meester, die krachtig heeft bijgedragen tot den wederopbloei der Hollandsche schilderschool.

Den Haag, Februari '98.